

Op 1 december was het Wereldaidsdag. Volgens schattingen wordt er wereldwijd om de vijf seconden iemand besmet met het hiv-virus. Bij ons komt het fenomeen minder 'frequent' onder de aandacht. Maar ook in Vlaanderen en Nederland leven er volwassenen en kinderen die drager zijn van het virus. Is kinderopvang voor de allerjongste dragers dan uitgesloten, vanwege het besmettingsgevaar? Het antwoord luidt: nee, mits leid(st)ers er correct mee omgaan.

Hiv is geen bezwaar

Seropositieve kinderen in de opvang

Met zieke kinderen in de opvang is voorzichtigheid sowieso aangeraden. Als een ziek kind te veel aandacht vraagt of de gezondheid van de andere kinderen in gevaar brengt, mag het zelfs tijdelijk geweigerd worden in de opvang. Dat is zo bij een besmettelijke aandoening, of als het kind bijvoorbeeld een zware hoest of hoge koorts heeft. Maar hoe zit het nu met kinderen die het hiv-virus dragen?

Hiv versus aids

In eerste instantie is het belangrijk dat we twee zaken van elkaar onderscheiden: hiv enerzijds, en aids anderzijds. Hiv is een virus dat het afweersysteem van de mens afbreekt en aids veroorzaakt. Voluit heet het *human immunodeficiency virus*. Ben je besmet met hiv, dan ben je seropositief. Je kunt soms jarenlang seropositief zijn zonder echte klachten of problemen te hebben. Je hebt in dit stadium nog geen aids. Een seropositief iemand wordt dan ook niet beschouwd als ziek.

Op het moment dat het lichaam van een hiv-drager ziek wordt, is er wel sprake van aids. Aids staat voor *acquired immune deficiency syndrome*. Het afweersysteem van een aidspatiënt is zo verzwakt, dat het zich niet meer kan verdedigen tegen ziektekiemen. Een gewone infectie kan dan dodelijk zijn. Bij kinderen wordt aids ook *paids (pediatric aids)* genoemd. Aids kan niet genezen worden. Er bestaat wel een behandeling met aidsremmers, die de werking van het hiv-virus zo veel mogelijk vertragen.

We vermeldden het hierboven al: een seropositief iemand wordt niet beschouwd als ziek. Dat geldt ook voor jonge kinderen. Er is geen besmettingsgevaar als de kinderen onderling spelen en evenmin tijdens de verzorgingsmomenten. Een kind met hiv kan perfect terecht in de kinderopvang. Als begeleiders een seropositief kind opvangen, zijn er dus geen bijkomende maatregelen nodig. De gangbare regels voor hygiëne volstaan. Weet dat het besmette kind wel meer risico loopt op besmetting dan de andere kinderen en begeleiders. Heel wat infectieziekten verlopen bij een seropositief kind immers ernstiger dan bij een ander kind. Daarom is het belangrijker de ouders altijd op de hoogte te brengen als er een of andere besmettelijke ziekte in de opvang is vastgesteld. De ouders kunnen dan zelf beslissen of zij hun kind uit voorzorg tijdelijk thuishouden.

Correct communiceren: dat zeker

Zoals bij andere vertrouwelijke informatie, is het ook hier belangrijk dat medewerkers in de kinderopvang correct communiceren met de ouders van een seropositief kind. Als de ouders de diagnose meedelen aan de opvang, mag die informatie niet aan andere ouders of kinderen doorgegeven worden zonder de uitdrukkelijke toestemming van de betrokken ouders. Beslis samen met hen welke begeleiders het beste ingelicht worden. Maak de afspraak dat zij de informatie niet verder verspreiden en zorg dat alle vragen en bezorgdheden over het besmettingsgevaar aan bod komen. Je kunt ook

Feiten & fictie over hiv

Over het besmettingsgevaar van hiv blijven er tot op vandaag foute geruchten circuleren. Het virus wordt niet overgedragen door:

- een handdruk of omhelzing
- praten met een seropositief persoon
- speekselcontact
- contact met (bloedvrije) ontlasting, urine, braaksel

Het virus kan wel worden overgedragen:

- tijdens zwangerschap, bevalling of borstvoeding (moeder-kind)
- door (on)rechtstreeks bloedcontact: besmette naalden, een onvoldoende gecontroleerde bloedtransfusie...
- tijdens onbeschermd seksueel contact

In uitzonderlijke gevallen is er overdracht:

- tijdens het reanimeren van zwaargewonde patiënten
- na intensief contact met besmet bloed via de slijmvliezen (ogen, neus,...)
- via open wonden

Meer informatie over dit onderwerp vind je op de website van Kind en Gezin: www.kindengezin.be

Daar is een uitgebreide werkmapp beschikbaar met meer achtergrondinformatie voor leidinggevend en verpleegkundigen. Je kunt er ook alle info opvragen over een correcte hygiëne in de kinderopvang.

samen de maatregelen van een goede hygiëne oefenen. Zo worden de mogelijke risicovolle situaties (een val, een bloedende wond, een bloedneus...) tot het absolute minimum herleid.

Als het team weet dat er een seropositief kind in de opvang is, besteed dan voldoende aandacht aan hun bezorgdheden. Verduidelijk dat er geen specifieke maatregelen nodig zijn tijdens de spelactiviteiten. Ook het eten en de verschoning van de luier hoeven niet 'anders' te gebeuren. Je raakt immers niet besmet met hiv door contact met speeksel, en ook niet door mond-op-mondbeademing toe te passen in geval van nood. Ontlasting, urine en braaksel dragen het hiv-virus niet over. Alleen bij verwondingen of als er duidelijk bloed aanwezig is in de ontlasting of het braaksel, moet je voorzorgsmaatregelen nemen. Dat geldt net zo goed voor kinderen die geen hiv-virusdrager zijn. Wonden en

open eczeem dek je af met een droog, schoon verband. Bij wondjes met bloed gebruik je wegwerphandschoenen. Laat kinderen niet rondlopen met een bloedneus of een bloedende wond. Ruim gemorst bloed onmiddellijk op en ontsmet de plek met alcohol 70 %.

Rol van de ouders

Ouders met een seropositief kind zullen er ook zelf op toezien dat het risico op overdracht zo klein mogelijk gehouden wordt. Het is aan te raden om een kind met hiv thuis te houden wanneer het een huidletsel heeft, waardoor het makkelijk kan beginnen te bloeden, of wanneer het een infectie heeft. Ouders en begeleiding kunnen het kind op jonge leeftijd ook leren dat het zelf naar een begeleider moet gaan als er een probleem is, bijvoorbeeld tijdens een val. Met de nodige ondersteuning is dit mogelijk, zonder dat de opvang er hinder van ondervindt.